

Letnik 1909.

Državni zakonik

za

kraljevine in dežele, zastopane v državnem zboru.

Kos LXXIX. — Izdan in razposlan dne 20. novembra 1909.

Vsebina: (Št. 174—176.) 174. Ukaz, s katerim se prepoveduje uvažati in razpečavati ter imeti na prodaj mehaniške aparate, ki naj zabranijo močenje postelje. — 175. Ukaz, s katerim se urejajo službene razmere kalkulantk in aspirantk c. kr. poštnega hranilničnega urada in se jim dovoljujejo državni pokojninski užitki. — 176. Razglas, da se je podružnica kraljevega ogrskega glavnega carinskega urada Budimpešta na zapadnem kolodvoru opremila z neomejenimi oblastmi glavnega carinskega urada II. razreda in da se je pooblastila carinjovati n. p. i. gladke celo- in polsvilene tkanine t. št. 250 a in 256 a.

174.

Ukaz ministrstev za notranje stvari, finance in trgovino z dne 27. oktobra 1909. l.,

s katerim se prepoveduje uvažati in razpečavati ter imeti na prodaj mehaniške aparate, ki naj zabranijo močenje postelje.

Na podstavi člena VII zakona o carinski tarifi z dne 13. februarja 1906. l. (drž. zak. št. 20) se iz zdravstvenopolijskih razlogov prepoveduje uvažati in razpečavati ter imeti na prodaj mehaniške aparate, ki naj zabranijo močenje postelje, zlasti tudi takšen aparat, ki ga je izdelala firma Institut Sanitas v Etterzhausenu na Bavarskem.

Ta ukaz dobi moč z dnem razglasitve.

Biliński s. r.

Haerdtl s. r.

Weiskirchner s. r.

175.

Ukaz trgovinskega ministra z dne 11. novembra 1909. l.,

s katerim se urejajo službene razmere kalkulantk in aspirantk c. kr. poštnega hranilničnega urada in se jim dovoljujejo državni pokojninski užitki.

Na podstavi Najvišjega pooblastila z dne 4. novembra 1909. l. ukazujem tako:

Člen I.

Naslednja „Normalna določila o službenem razmerju kalkulantk in aspirantk c. kr. poštnega hranilničnega urada“ in „Normalna določila za dovoljevanje državnih pokojninskih užitkov kalkulantkam c. kr. poštnega hranilničnega urada“ dobé moč 1. dne decembra 1909. l.

Člen II.

V starostne razrede se uvrščajo po stanju 1. dne decembra 1909. l., jemaje v podstavo službeni čas, ki so ga prebile v poštnem hranilničnem

uradu; pri tem se všteva za uvrstitev v VIII. starostni razred čas čakanja v VII. starostnem razredu s tremi leti.

Člen III.

Kalkulantke, ki so v prvem službenem letu, ko dobé moč normalna določila, obdržé svoj naslov in v ostalem se ravna z njimi kakor z aspirantkami v zmislu normalnih določil.

Člen IV.

Kalkulantke, kojih sedanjí prejemki dnevščin (plača) znašajo na leto preračunjeno več nego je plača, ki jim gre po uvrstitvi v starostni razred, dobé razliko za dopolnilno doklado. Ta doklada se po meri, kakor dosežejo večjo plačo, primerno zmanjša, oziroma ustavi.

Člen V.

V poštnem hranilničnem uradu doslej prebiti službeni čas se všteva kalkulantkam ob odmeri pokojnine. Za to vštetje ni treba plačevati nikakih prispevkov.

A. Normalna določila

službenem razmerju kalkulantk in aspirantk c. kr. poštnega hranilničnega urada.

§ 1. Pogoji za dosego službe so:

1. državljanstvo v državnem zboru zastopanih kraljevin in dežel;
2. starost med 18 in 30 leti;
3. telesna pripravnost in službena sposobnost, o čemer izreče svoje mnenje zdravnik zavoda;
4. znanje nemškega jezika v besedi in pisavi;
5. pošteno prejšnje življenje;
6. zadostna splošna omika;
7. samski ali vdovski stan in da je brez otrok.

§ 2. Od dosege službe so izključene:

1. tiste, ki so bile kazenskosočno za krive spoznane kakega hudodelstva ali iz dobičkarije stor-

jenega pregreška ali pregreška zoper nravnost ali takega prestopka, nadalje tiste, ki so bile zaradi kakega drugega prestopka zakonov obsojene na najmanj šestmesečno kazen na svobodi;

2. tiste, ki so zašle v konkurz, dokler traja konkurz;

3. tiste, ki so v skrbstvu;

4. tiste, ki so bile po svoji krivdi odpuščene iz državne službe.

Z osebami, ki so bile nameščene, ker so zajatile te razloge izključenja, se ravna, kakor da so odpuščene v trenutku, ko se je dognal učin, in nimajo pravice do odpravnine, pokojninskega užitka ali drugačnih prejemkov.

§ 3. Prosilke naj so popolnoma in z dobrim uspehom dovršile vsaj avstrijsko meščansko šolo. Vrhu tega morajo, preden se vzprejmejo, v poštnem hranilničnem uradu delati pismeno preskušnjo, ki se razteza na izdelek navadnega sestavka in na izvedbo računov v okviru pouka na meščanski šoli.

§ 4. Prosilke vstopijo najprej za poskušnjo, in sicer za dobo enega leta kakor aspirantke v službo poštnega hranilničnega urada.

Aspirantke, ki poziva nastopiti službo ne služajo v danem jim roku, nadalje aspirantke, ki se zakrivijo hudih pregreškov zoper službene dolžnosti ali se izkažejo, da niso sposobne za službo v poštnem hranilničnem uradu, se lahko vsakčas odpusté brez prejšnje odpovedi in ne da bi mogle kaj zahtevati od poštnega hranilničnega urada.

§ 5. Aspirantke dobivajo 2 K 50 h dnevščine. Pogoj za prejemanje dnevščine je, da v resnici opravljajo službo. Ako obolé, prejemajo dnevščino v prvih treh mescih v polni izmeri in v naslednjih dveh mescih z odbitkom 25 odstotkov. Po preteku petega mesca se dnevščina ustavi.

§ 6. Ako službujejo v zadovoljstvo, se imenujejo aspirantke po dovršenem poskusnem letu za kalkulantke. Z imenovanjem za kalkulantko stopijo imenovanke v trajno službeno razmerje do države, ki se more razvezati le po pogojih, navedenih v teh normalnih določilih. One postanejo uradnice poštnega hranilničnega urada, ki so jim podeljene prednosti in pravice, navedene v teh normalnih določilih.

§ 7. Vsaka kalkulantka dobi, kadar se namesti, dekret, v katerem so kategorija uslužbenke, starostni razred, službeni kraj in izmera njenih prejemkov.

Pristojbino za podelitev službe morajo plačevati kalkulantke.

O priliki imenovanja morajo opraviti službeno prisego.

§ 8. Kalkulantke so zabeležene v posebnem staležu, ki je urejen po starostnih razredih.

§ 9. Prejemek kalkulantk je letna plača, ki se plačuje mesečno naprej.

§ 10. Letna plača znaša za službeni kraj Dunaj in starostni razred:

1	1.100 K
2	1.150 "
3	1.200 "
4	1.250 "
5	1.350 "
6	1.450 "
7	1.600 "
8	1.750 "
9	1.900 "
10	2.050 "
11	2.200 "
12	2.350 "

§ 11. Imenovanje za kalkulantko se izvrši najprej začasno.

Stalno se namestijo ob pomaknitvi v bližnji višji starostni razred, ki sledi prvi uvrstitvi v stalež kalkulantk, toda le, če je službovanje zadovoljujoče.

V starostne razrede 2 do 6 se pomikajo po vsakih dveh letih, v starostne razrede 7 in 9 do 12 po vsakih treh letih, prebitih v prejšnjem razredu. Poskusno leto se všteje za pomaknitev v 2. starostni razred.

V 8. razred se pomaknejo po vsaj treh v 7. razredu dovršenih letih in pogoj za to je zadovoljujoče službovanje.

Od uvrstitve v 8. starostni razred naprej imajo kalkulantke naslov „knjigovodje“.

§ 12. Po dovrstitvi vsakih 4 v 12. starostnem razredu prebitih let gre knjigovodkinjam po 100 K starostne doklade.

§ 13. V višje starostne razrede se pomikajo in starostne doklade se nakazujejo vsako leto ob dveh

rokovih, in sicer tako, da dobé kalkulantke, ki so do vštete 30. dne aprila dovršile za pomaknitev ali za pripad starostne doklade potrebni službeni čas, prejemek višjih pristojbin 1. dne maja, in tiste, ki ga dovršé do 31. dne oktobra, pa 1. dne novembra.

Ako službovanje ni zadovoljujoče, so kalkulantke 7. starostnega razreda izključene od pomaknitve. Ako naj bodo izključene na več nego šest polletij, se more to naložiti le disciplinarnim potom.

§ 14. Prejemanje plače ima za pogoj resnično službovanje, ne gledé na odsotnost od službe zaradi pravilno dokazane bolezni ali dopusta.

Plača se nakaže in izbriše po pravilih, veljajočih za državne uradnike.

§ 15. Dokler traja bolezen, dobivajo kalkulantke svoje prejemke do dobe enega leta, ako se poprej ne vpokojé časno ali trajno, ali pri začasnih, ako se jim prej ne odpove služba.

§ 16. Stalno nameščene kalkulantke morejo dobiti po določilih, veljajočih gledé tega za državne uradnike, brezobrestna predplačila na svoje prejemke.

§ 17. Ako ni izpolnjen pogoj v § 1, 7, je službeno razmerje razvezano s časom, ko se dožene učin.

§ 18. V ostalem se zmislu primerno uporabljajo določila službenega reda za osebje poštnega hranilničnega urada, ako s temi pravili ni nič drugega določenega.

§ 19. Na kalkulantke se uporabljajo predpisi, ki veljajo za disciplinarno ravnanje proti državnim uradnikom. Na mesto kazni, da se odtegne povišanje od stopnje do stopnje, se odtegne povišanje v bližnji z višjimi prejemki združeni starostni razred na določen ali nedoločen čas in na mesto, da se kazensko prestavi na drugo službeno mesto z nižjimi prejemki, se premesti v bližnji nižji starostni razred z eno do šest polletij največ.

Začasno odstavljeni kalkulantki se nakaže, če ne more opravljati stroškov preživljanja, preživnina na zaprosilo, ako bi pa bila potreba očitna, uradoma.

Preživnina se odmerja po potrebi v izmeri ene do dveh tretjin letne plače.

§ 20. Službeno razmerje se razveže, ne gledé na primere, ustanovljene v §§ 2, 4 in 17:

1. pri začasnih kalkulantkah s tem, da se odpové služba;
2. s tem, da se odreče službi;
3. s trajno vpokojitvijo;
4. z odpustom;
5. s smrtjo.

§ 21. Službo lahko odpové poštni hranilnični urad in kalkulantka; rok odpovedi znaša šest tednov.

Če se kdo odreče službi, odloži tudi naslov, prejemke, preskrbninske pravice in vse druge eventualne iz službenega razmerja izvirajoče pravice.

§ 22. Za vpokojitev se slično uporabljajo pravila za državne uradnike.

Kalkulantke, ki so bile začasno vpokojene, se lahko vzprejmejo zopet v službo, ako so zopet zadobile popolno sposobnost za službo, v prihodnjih petih letih, od časa začasne vpokojitve naprej.

V tem primeru se uvrsté v prejšnji starostni razred. V začasnem pokoju prebiti čas pa ne pride v poštev gledé uvrstitve v staležu in gledé pomaknitve v višji starostni razred.

Če se kdo brani, se dati zopet uporabljati v službi, ima to moč, kakor da se je odrekla službi.

Po preteku oznamenjenega roka se dotičnica trajno vpokoji.

§ 23. Starostna in pokojninska preskrba je uravnana s posebnimi pravili.

B. Normalna določila

za

dovoljevanje državnih pokojninskih užitkov kalkulantkam c. kr. poštnega hranilničnega urada.

§ 1. Kalkulantke poštnega hranilničnega urada dobivajo državne preskrbninske užitke po naslednjih pogojih.

§ 2. Preskrbninski užitki obsegajo v posameznem:

- a) tekoče pokojninske užitke,
- b) enkratne odpravnine.

§ 3. Za pravico do dosege v § 2 omenjenih preskrbninskih užitkov je všteven aktivni službeni čas, dovršen v službi kalkulantke poštnega hranilničnega urada.

§ 4. V § 2 oznamenjeni preskrbninski užitki in prispevki se odmerjajo po pokojninski podlagi.

§ 5. Pokojninska podlaga znaša v starostnem razredu:

1	1.000 K
2	1.050 „
3	1.100 „
4	1.150 „
5	1.200 „
6	1.250 „
7	1.300 „
8	1.400 „
9	1.500 „
10	1.600 „
11	1.700 „
12	1.800 „

Odmerjaje odpravnino se zmanjša pokojninska podlaga za 10 %.

Pokojninski podlagi 12. starostnega razreda je prišteti eventualne starostne doklade.

§ 6. Pogoj za pravico do pokojninskega užitka je popolna nesposobnost za službo v poštnem hranilničnem uradu. Mnenje o tem izreče praviloma zdravnik zavoda poštnega hranilničnega urada. Poštni hranilnični urad pa lahko vpraša za mnenje tudi kakega drugega državnega zdravnika.

V tem mnenju se dožene, ali naj se kdo vpokoji časno ali takoj trajno. Zdravniška preiskava gledé sposobnosti za službo se vrši sicer praviloma šele na zaprosilo dotične kalkulantke, odredi se pa lahko tudi uradoma.

Kalkulantke, ki so dovršile 60. leto starosti in 35. službeno leto, se na zaprosilo trajno vpokojé, ne da bi bilo treba dokazati službeno nesposobnost.

§ 7. Izmera tekočih pokojninskih užitkov (§ 2, lit. a) znaša po 10 vštevnih službenih letih 40 % in za vsako nadaljnje službeno leto 2 % pokojninske podlage. Po 40 letih službenega časa gre torej za pokojnino polna pokojninska podlaga.

§ 8. Normalni pokojninski užitek se v nobenem primeru ne odmeri nižje nego s 600 K na leto.

Ob preračunu službenega časa, ki znaša več nego 10 let, se ulomki leta računijo za polno službeno leto, če presegajo 6 mescev.

§ 9. S kalkulantkami, ki so postale za službo nesposobne zaradi bolezni ali kake telesne poškodbe, ki je niso povzročile namenoma, se ravna, tudi če še niso dovršile 10, toda vsaj 5 polnih službenih let, tako, kakor da bi bile v resnici dovršile 10 službenih let.

§ 10. Kalkulantke, ki zapusté službo, preden so dovršile 10 let službenega časa, dobé enkratno odpravnino, ki se odmeri za službeni čas do 5 let z navadnim zneskom pokojninske podlage, za službeni čas več nego 5 in do 10 službenih let pa z dvojnim zneskom pokojninske podlage.

Ako se tako odpravljena kalkulantka aktivira pred potekom 5 let, mora vrniti del odpravnine, ki pride razmeroma na še ne potekli del 5 let.

§ 11. V § 10 ustanovljene pravice do odpravnine ni:

1. ako gre dotični uslužbenki pravica do pokojninskega užitka po § 9;

2. ako zapusté službo

- a) zaradi kazenskega odpusta;
- b) ker se odrečejo službi;
- c) ker se poročé, toda tako, da se dotičnim kalkulantkam, če so dovršile že 5 službenih let, izplača kakor odpravnina polovica prispevkov, ki so jih vplačale;
- d) če se služba odpové pri začasno nameščenih kalkulantkah, bodisi da jo je odpovedal poštni hranilnični urad ali uslužbenka. Toda ako odpové službo poštni hranilnični urad, se izplača tisti, kateri je bila odpovedana, če je služila do enega leta, znesek 100 K za odpravnino, če je služila več nego eno leto, pa 200 K. Od teh zneskov se naprej odbijejo eventualna povračila poštnemu hranilničnemu uradu.

§ 12. Po kalkulantki, ki je umrla v aktivnosti ali v pokoju, se lahko dovoli tistim osebam, ki

morejo dokazati, da so pokojnici pred smrtjo stregle ali da so plačale bolniške ali pogrebne stroške, primerna odškodnina, toda le do višine četrtega dela za 10 odstotkov zmanjšane pokojninske podlage, oziroma do višine trojnega zneska mesečnega pokojninskega užitka, ki ga je pokojnica prejemala nazadnje.

§ 13. Pokojninski užitek se začne s prvim dnem mesca, ki sledi ustavitvi aktivitetnih prejemkov, in traja, izvzemši določila naslednjega paragrafa, do smrti in pri začasnem pokoju dotlej, da dotičnica zopet nastopi službo.

§ 14. Prejemanje pokojninskega užitka neha:

- a) ako je bila upravičena prejemnica za krivo spoznana kakega hudodelstva ali zaradi kakega drugega prestopka zakonov obsojena na najmanj šestmesečno kazen na svobodi;
- b) ako je pridobila tuje državljanstvo;
- c) ako trajno biva v inozemstvu;
- d) ako se začasno vpokojena kalkulantka, kljub temu da je zopet dosegla sposobnost za službo, brani slušati poziv, naj nastopi službo, ali ako se začasno vpokojena kalkulantka poroči.

§ 15. Kalkulantke plačujejo za preskrbinske namene tekoč prispevek, ki ga je odmerjati z 2·5 odstotka vsakočasne pokojninske podlage in ki se odbija ob izplačevanju prejemkov.

§ 16. Kalkulantkam se na zaposilo dovoli, da se všteje resnični službeni čas, ki ga je prebila v c. kr. poštnem hranilničnem uradu kakor aspirantka. To zaposilo je dopustno le v prvem službenem letu v začasni lastnosti. Za vštetje je plačati 2 K 50 h prispevka za vsak mesec, ki se všteje; za to, kar je ulomkov mesca odveč, se preračuni polni mesečni prispevek. Plača se lahko naenkrat ali v 12 mesečnih obrokih. Vštetje dobi moč šele, ko se je prispevek popolnoma plačal.

§ 17. Ako ima kalkulantka pravica do preskrbinskih užitkov po tem ukazu in razen tega tudi po kakem drugem naslovu iz državnega zaklada ali iz zaklada, ki ga dotira ali upravlja država, se izplačuje le en preskrbinski užitek, in sicer po znesku višji.

§ 18. Ako dobi kalkulantka, ki prejema na podstavi tega ukaza tekoč pokojninski užitek, državno

službo, dotirano s trajnimi prejemki katere koli vrste, se začasno ustavi preskrbninski užitek, dokler traja to razmerje.

§ 19. Preskrbninski užitki, ki pristojajo po določilih tega ukaza, se izplačujejo proti redno izdanim pobotnicam, ki so kolkovane po lestvici II.

Ponavljajoči se preskrbninski užitki se izplačujejo v mesečnih, naprej plačnih delnih plačilih.

§ 20. Kolikor za presojanje pokojninskih razmer, urejenih s tem ukazom, v posameznih primerih njegova določila in določila ukazov in predpisov, ki urejajo službeno razmerje kalkulanti poštnega hraničnega urada, ne nudijo zadostnega pravila, naj se subsidiarno uporabljajo obča pokojninska pravila za prave državne uradnike.

Weiskirchner s. r.

176.

Razglas finančnega ministrstva z dne 13. novembra 1909. l.,

da se je podružnica kraljevega ogrskega glavnega carinskega urada Budimpešta na zapadnem kolodvoru opremila z neomejenimi oblastmi glavnega carinskega urada II. razreda in da se je pooblastila ocarinjovati n. p. i. gladke celo- in polsvilene tkanine t. št. 250 a in 256 a.

Po poročilu kraljevega ogrskega finančnega ministrstva se je podružnica kraljevega ogrskega glavnega carinskega urada Budimpešta na zapadnem kolodvoru opremila z oblastmi glavnega carinskega urada II. razreda brez omejitve in se je pooblastila ocarinjovati n. p. i. gladke celo- in polsvilene tkanine t. št. 250 a in 256 a.

Biliński s. r.